

rojakov sleče meniško halino in v roko Bogu posvečeno vzame britki meč za svobodo naroda svojega. Kmalu je sovražnik premagan, le nemški grofi držijo se v nekaterih trdnih gradih. V tej stiski pošlje Karlman po Svetopolka v Regensburg, kder ga mahoma iz ječe izvlečejo, nedolžnega proglasijo in k nemški vojski pošljejo, da jej pomaga zoper lastne rojake. Toda kri ni voda. Sklene maščevati se. V trdeji noči zapusti nemški tabor pred Deviuom in hiti k svojim v trdujavo ter jim razodene svoj naklep. Ob prvem svitanju jutranje zore mahnejo gosta krdela slovanskih junakov na iznenadene Nemce ter jih posekajo do zadnjega moža. Moravsko je osvobodil Svetopolk, ki jo je poprej v nesrečo pahnol, in tako popravil poprejšnjo sramoto. Hvaležno ljudstvo pozdravi ga kot svojega kralja.

Srditi Nemci zaženejo se iz nova l. 872 v Moravsko. Svetopolk se jim umika. Ko jih doista daleč zvabi v deželo, odpošlje močno krdelo Nemcem za hrbet, in poseka za varstvo brodovja ob Donavu zaostalo vojsko. Vse brodovje zapleni in škof Pasavski komaj živ uide. Sedaj zapusti Karlman Moravsko in sklene l. 874 mir s Svetopolkom po dolgotrajnih pogajanjih v Forchheimu na Nemškem.

Med tem izve Hadrijanov naslednik, papež Janez VIII., kako so nemški škofje Metoda v kajho zaprli. Takoj jim piše ostro, jih pokara in ukaže panonskega nadškofa izpustiti, če ne, bodo izobčeni. To pomaga, Metoda izpustijo l. 873 pa tudi vsi trije nemški škofje: Adalvin, Hano in Hermaurih zaporedom umerjejo.

Apostol Slovanov, sedaj venčan z mučeniško krono, vrne se k svojemu Kocelju v Blatograd. Papež Janez VIII. naloži mu skrbeti za Srbe in Hrvate in Karlmanu naroči naj ga podpira. Toda slednji v tej reči ni pokoren papežu in pomaga nemški duhovščini. Postarani Kocelj se tudi ne upa Metoda krepkeje podpirati in tako je slednji l. 874 rad odšel v Moravsko, kamor ga je bil Svetopolk pozval.

L. 877 je pisal papež Janez VIII. iz Ravene še Kocelju, naj ne trpi mnogoženstva. Zatem pa ni več govora o tem slovenskem knezu. Bržčas je kmalu potem umrl, star in brez moškega zaroda. Zapadni del njegove kujevine so Nemci združili s Karantanijo, kder je kot vojvoda vladal Karlmanov sin, silni Arnulf, nezakonski sin Karlmana in Slovenke, lepe Luitswinde. Ta osnuje mej Dravo in Savo novo grofijo Dudleipo, kojoj glavno mesto je Ptuj, zapovednik pa knez Braclav, popolnem vdan Nemcem in nemški duhovščini. Ta je slovensko službo božjo povsod zopet zatrla in Salburškim nadškofom pomagala do prejšnje veljave. Adalvinov naslednik nadškof Ditmar se je vže l. 874 upal v Ptuj, kder je grofu Gozvinu posvetil novo cerkev. Ob enem so se Srbi

poprijeli Dukljanske nadškofije in tako je razpala Metodova nadškofija Sirmijsko-panonska in staroslovensko bogoslužje preneha v teh pokrajinah.

V Moravsko vzame Metod seboj vse svoje slovenske duhovnike, med njimi so nam po imenih znani: Gorazd, Klement, Naum, Sava, Angelar. Stoluje pa v sedanjem selu: „Staro mesto“ pri Uberskem Hradištu ne daleč od današnjega Velehrada. Vrlo pomaga Svetopolku slovansko državo krepiti tudi v cerkvenem, verskem smislu. Na vse strani širi uspešno nauk Kristusov in krsti českega vojvodo Borivoja, Svetopolkovega svaka, ko je ta na Velehrad došel. Drugo leto gre sam na Česko, krsti ondi Borivojevo ženo, Ludmilo, prvo svetnico česko, in 30 českih velikašev l. 878.

(Dalje prihodnjic.)

Smešnica 12. Knez šaljivec sreča nekočkrat voziček, na katerem sta dva brata sedela, vlekel ju je pa vpreženi osel. Šaljivec stopi bliže in vpraša: no, vi osli, kam se peljate? Eden izmej bratov mu pa hitro odvrne: „mimo četrtega“, namreč — osla!

Razne stvari.

(Občni zbor) obhaja konjerejsko in kmetijsko društvo v Gradci dne 16. in 17. t. m. prvo popoldne ob 4 $\frac{1}{2}$ uri v gostilni: „Elefant“.

(Upokojen) je g. Ivan Stuhec, deželne sodnije svetovalec v Celji po več nego 40letnem službovanji. Bil je vselej zvest Slovenec in slovel kot pravičen sodnik.

(Umrli) je zadnji velepridne slovenske rodbine Potočinove, mladi, nadpolni, učeni, bogati Potočin v Zidanem mostu. Bil je prijatelj rajnima Tomšiču in Jurčiču. V 4 letih je smrt pobrala očeta Potočina in obadva sina. Tudi iz Ljubljane poročajo nekaj podobnega, kder je umrl Viktor Smole, zadnji potomec And. Smoleta, katerega je Prešeren v divnej pesmi proslavil.

(Grozna nesreča) zgodila se je v premogovih jamah Karvinskih grofa Lariša v Šleziji. Plin se je vnel in od 123 delavcev 105 usmrtil.

(Za šulverein) so darovali šulvereinovi v Prevaljah 4 fl., rogaški 50 fl., katerih bi domača deca krvavo potrebovala. V Tagespošti pa stojijo zraven šulvereinarjev v Stuttgartu na Švabskem. Kedaj bo jih pa pamet srečala?

(Judov) mora v Gradci uže precej biti, ker jim v „Tagespošti“ za velikonočne praznike ponujajo: mazoth, t. j. opresne kruhe.

(Dalmatinsko vino) podjetnik Dumičič skrbno prodava ter ima podružnice na Dunaji dve, zatem v Mariboru, Linci, Celovci, Ljub-

ljani in Trstu. Vinotžno avstrijsko zadrugo snuje grof Belrupt. V odboru sta tudi mario-borski dr. Mullé pa Rihard plem. Kodolič v Radgoni.

(Pogorel) je mlin na Dravi J. Ribičev blizu Središča.

(V Brašlovcah) so razkačeni fantje krčmarju Einuhlu vse potrupali.

(Umrl) je č. g. Anton Gabrič, zlatomešnik, bivši župnik pri sv. Petru v Medvedovem selu in Stopercah, 81 let star; pogreb jutri ob 4. uri popoldne v Rogaci.

(Celovski: Kres) objavil je v 3. zvezku zopet prav lepih sestavkov iz peresa spretnih pisateljev: Pavlina Pajkova, A. Funtek, dr. Stojan, Mirko, Mat. Valjavec, J. Scheinigg, J. Pajk, dr. Fajgelj. Davorin Trstenjak, J. Steklasa, in dr. Sket. Kres velja 2 fl. za pol leta.

(V pokoj) gre državni pravdnik g. Duller v Celji. Z Bogom!

(Konjice zapustil) je zdravnik dr. Premšak. Nemškutarji bodo žalovali pa preveč gotovo tudi ne!

(V okrajni odbor celjski) je izvoljen nekov Mathes. No, tega je še treba bilo.

(Tagespošta) poroča o nesrečnem učitelji Stergarji pod naslovom: (Aus einer slovenischen Volksschule). Vsak čuti zasramovanje Slovencev. Šrbljava gračanka pozablja, da se podlih ljudij v vsakem narodu nahaja in lahko bi jej pod nos postavili „die deutsche Schule“ iz gorenjega Štajerja, iz katerega je do sedaj največ skruniteljev dece prišlo pred porotnike.

(Šmarijska občina) prosi ministra Pražaka, naj bi sodnijska adjunkta Rothschedel in Wagner k Nemcem bila prestavljena, ker uže toliko za nemštvo gorita in kakor „vahterea“ trdi, tudi trpita. Slovenci bi ju zelo lahko pogrešali.

(Varaždinski glasnik) izhaja vsaki petek v tiskarni J. B. Štiferja in stane 3 fl. na leto. Namenjen je prostemu ljudstvu v pouk.

(Celjskemu Glantschniggu v pouk). ker vpraša, zakaj je č. g. dr. Šuc ničvrednega skrunitelja 32 deklic, Stergarja, pustil za učitelja v Pogorje. No, dr. Šuc je se protivil temu in uže davno tirjal postopati zoper ovega učitelja, a bilo je zastoj. Stergar sploh ni bil naše gore list. Nekdaj je uredoval liberalni listič: „Tednik“ in ropotal zoper mešnike, spisal brožurico zoper sv. vero, na Dunaji bil na 16 mesecev obsojen zaradi nesramnega življenja. Vkljub temu se mu je še nekde dovolilo, da je na nekem učiteljski izdelal potrebno izkušnjo in postal učitelj. Tako je bilo! Nevedne poučiti je dobro delo!

Podgorčan.

(Prihodnja številka) Slov. Gospodarja izide v sredo 18. t. m.

(Listič uredništva.) G. Ogorevec v P. hvala lepa, objavimo v Gosp. prilogi, prosimo večkrat kaj. Dopisi iz Čadrama, Ožbalta itd. prihodnjič ali prilično.

Loterijne številke:

V Gradei 7. marcija 1885: 78, 70, 40, 25, 39
Na Dunaji „ „ 44, 41, 16, 58, 72
Prihoduje srečkanje 21. marcija 1885.

Učiteljska služba

se na enorazredni v IV. plačilni vrsti stoječi ljudski šoli na Ščavnici definitivno odda.

V nemškem in slovenskem jeziku v govori in pisavi popolnoma zmožni prositelji vložijo naj svoje prošnje po predpisanem potu do konca aprila t. l. pri krajnem šolskem svetu na Ščavnici pošta Radgonska.

Okrajni šolski svet gornje Radgone
dne 5. marca 1885.

1—2

Predsednik.

Učenec za trgovstvo.

Deček z dobrimi šolskimi spričevali, se v moji prodajalnici mešanega blaga takoj vzame za učenca.

Karl Kristan,
trgovec v Ponkvi.

1—4

SEMENA.

Vsake vrste detelje, travnega, poljskega, vrtuega in več sort cvetličnega semena potem sadnje in gojzadne peške priporoča

M. Berdajs,
v Mariboru.

1-2

V Jan. Leon-ovi tiskarni

je izišla:

„Ljudska knjižnica“.

V. snopič, ki obsega 4 tiskane pole je prinesel četiri prav mične pripovedi.

„Ljudska knjižnica“ velja za četrto leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za celo leto 1 fl. 70 kr.

Pojedini snopiči veljajo 6 kr. s poštnino vred 8 kr.

VI. snopič izide v prvi polovici tega meseca.